

Áfabevallás releváns gép-gép kapcsolat koncepció ügyféli véleményei

---

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	3
1 LEKÉRDEZÉSEK BŐVÍTÉSE.....	3
1.1 PARTNER ADATOK LEKÉRDEZÉSE	3
1.2 EÁFA LEKÉRDEZÉSEK.....	4
2 MŰKÖDÉSEL KAPCSOLATOS JAVASLATOK.....	4
2.1 AUTHENTIKÁCIÓ	4
2.2 BEVALLÁSI RENDSZEREK KÖZÖTTI VÁLTÁS	5
2.3 KÖNYVELŐ PROGRAMOKKAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK	5
3 ADATSTRUKTÚRÁVAL KAPCSOLATOS JAVASLATOK	5
3.1 XSD-T ÉRINTŐ JAVASLATOK.....	5
3.2 VALIDÁCIÓS JAVASLATOK	6
3.3 STANDARD ADÓKÓDDAL KAPCSOLATOS JAVASLATOK.....	7
4 FEJLESZTŐI TÁMOGATÁS	7

Kifejezések, rövidítések

Kifejezés	Leírás
API	Alkalmazásprogramozási interfész.
Áfa tv.	Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény.
Áfaanalitika	Jelen dokumentumban az áfaanalitika alatt olyan adott adómegállapítási időszakra vonatkozó kimutatást értünk, amely az alapbizonylatoknak a legfontosabb adatait és további olyan egyedi adatokat is tartalmaz (pl. adómérték, adó kód), amely alapján a jelenlegi bevallásúrlap megfelelő sorához lehet rendelni bizonylati adatokat.
eÁFA M2M XML	Az eÁFA M2M XML alatt egy olyan adatstruktúrát értünk, amely a következőket tartalmazza: elszámolt adó, áfaanalitika, jelenlegi áfabevallás lapjain szereplő adatok. Mindezek az adatok az adóhivatal által definiált adatstruktúrában kerülnek tárolásra.
M2M	Gép-gép kapcsolat.
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal.
Taxpoint date	Adózási pont az áfa rendszerében: annak az időpontnak a meghatározása, amikor az adott ügylet tekintetében adófizetési kötelezettség keletkezik, illetve az áfaalany él a levonás jogával. A taxpoint date határozza meg, hogy egy adott bizonylat melyik bevallási időszakba esik bele.
Tervezet	A NAV áfabevallás releváns gép-gép kapcsolat koncepciója, amelyet 2022. szeptember 8-án a GitHub-on publikált.
XML	Kiterjeszthető Jelölő Nyelv (eXtensible Markup Language, W3C standard https://www.w3.org/TR/xml/).
XSD	XML-séma definíciós fájl (XML Schema Definition, W3C standard https://www.w3.org/TR/xmlschema11-1/).

BEVEZETÉS

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) 2022. szeptember 8-án a GitHub-on publikálta az eÁFA M2M koncepcióját, amelyre a GitHub-on és közvetlenül is számos javaslatot kapott. A NAV ezúton is megköszöni az összes véleményezőnek, hogy időt és energiát szakítottak a koncepció áttekintésére és megfogalmazták a javaslatukat.

Az eddig beérkezett javaslatokat a NAV rendszerezte és értékelte az eÁFA M2M rendszer hatékony kialakítása szempontjából. Jelen dokumentum azon javaslatokat tartalmazza, amelyek a publikált tervezethez képest pontosítást, bővítést vagy módosítást jelentenek. Azon javaslatok, amelyeket az eÁFA M2M indulási scope-ja nem tartalmaz, nem jelenti a javaslat végleges elvetését, előfordulhat, hogy hosszútávon vagy más adóhivatali projekt keretében kerülnek megvalósításra.

Ez utóbbi esetkörbe tartozik például az adófolyószámla API-n keresztüli lekérdezhetősége. A NAV ennek az adatkörnek a gépi úton történő lekérdezhetőségét mindenképp fontosnak ítéli, ugyanakkor nem feltétlenül az eÁFA projektjén belül fogja megvalósítani. Ez a felhasználók számára nem jelent semmilyen hátrányt, időzítésben ugyanakkor eltérő lehet a bevezetés.

Néhány olyan javaslatot is megfogalmaztak a véleményezők, amelynek a teljesítéséhez jogszabály módosításra is szükség van. Ezeket a javaslatokat jelen dokumentum nem tartalmazza.

A jelenleg elfogadott javaslatok között megtalálhatók olyanok, amelyek viszonylag egyszerű módosítást jelentenek, ugyanakkor néhány jelentős komplexitású fejlesztési javaslat is érkezett. **A dokumentumban szereplő javaslatok adóhivatali elfogadása nem jelenti feltétlenül azt, hogy azok az eÁFA M2M indulására meg is valósulnak.** Az indulási scope-ra vonatkozó vállalást a rövidesen megjelenő interfész specifikáció fogja tartalmazni.

Jelen dokumentum tartalmaz több alapvető kijelentést is, amelyet a felmerülő kérdések és javaslatok alapján már most közzétesz a NAV. Mindezek az alapelvek még tovább pontosulhatnak, kiegészülhetnek. Ugyanakkor egy olyan irányt adnak, ami számos ügyfél számára már ebben a fázisban is hasznos lehet.

Az eÁFA M2M fejlesztése során a NAV továbbra is számít az ügyfelek véleményére, javaslataira. A jelenlegi terveink alapján az eÁFA M2M koncepció és standard adó kód listát követően 2023. év elején az eÁFA M2M interfész specifikáció és az XSD sémák kerülnek publikálásra a GitHub-on keresztül.

---

1 LEKÉRDEZÉSEK BŐVÍTÉSE

1.1 Partner adatok lekérdezése

A partner adatok lekérdezésének bővítését, a „feketelisták” elérhetővé tételét nagyon jelentős ügyféli igénynek ítélte meg az összes e témakörben észrevételt adó ügyfél. Az API-n keresztüli lekérdezhetőség jelentősen hozzájárul a visszaélések és kockázatok adózói oldalon történő hatékony kiszűrésére.

A lekérdezhető partner adatok körére az alábbi javaslatok érkeztek, amelyeknek M2M kapcsolaton keresztüli elérhetőségét a NAV megfontolja az API-n keresztüli lekérdezés lehetőségét kialakítani:

- Áfacsoporttagok listázása (a csoporttagok csatlakozásának és/vagy kiválásának dátumát is tartalmazza az eredmény)
- Adótartozással érintett adózók (nem magánszemélyek)
- Nagy összegű adóhiánnyal érintett adózók
- Végrehajtás alatt álló adózók
- Szankciós jelleggel törölt adószámok
- Áfabevallást be nem nyújtó adózók

1.2 eÁFA lekérdezések

Az eÁFA M2M rendszerrel kapcsolatos lekérdezési lehetőségekkel kapcsolatban több és néha egymásnak ellentmondó javaslat és kérdés érkezett. Mindezek alapján a következő alapelveket fogja a NAV alkalmazni:

- Nem korlátozza az áfaalanyok adatlekérdezését, nem köti feltételek teljesítéséhez. Ez alól kivételt képez természeténél fogva a technikai feltételek teljesítése, valamint az Art. szerinti adótitok.
- Csak a szolgáltatáshoz szükséges ügyféli adatokat fogja a NAV tárolni. Például az ügyfél által feltöltött, de jóvá nem hagyott bevallásokat korlátozott ideig őrzi meg, azokat automatikusan törölni fogja.
- A beadott eÁfa bevallásokat teljes terjedelmében a benyújtás formátumában letölthetővé teszi az ügyféli oldal számára.
- Nem fog olyan operációkat megnyitni, amelyek egy létező másik operációval elérhető adatkört takarnak. Például: ha egy szoftvernek egy adott folyamathoz a bevallásnak csak néhány mezőadatára van szüksége, akkor külön erre a néhány adatra nem fog feltétlenül külön operációt fenntartani.
- Az M2M rendszerben végrehajtott lekérdezések és az adóhivatali validációk eredményeit kizárólag az M2M rendszerben lehet megismerni, a webfelületen nem fognak megjelenni.

2 MŰKÖDÉSSSEL KAPCSOLATOS JAVASLATOK

2.1 Authentikáció

Több ügyfél jelezte, hogy jelentős mértékben segítené a fejlesztők munkáját, ha az autentikáció azonos lenne az Online Számla autentikációjával. Ezzel nem járna jelentős fejlesztéssel ügyféli oldalon az autentikáció kialakítása, és egy könyvelő program könnyen tudna autentikálni mind az eÁFA M2M-be, mind az Online Számlába is.

A NAV ennek megfelelően tervezte a rendszer kialakítását. Az autentikációval kapcsolatban néhány apróbb technikai változtatást fog végrehajtani, azonban az alapvető módszer az Online Számla rendszerben kialakított módszerrel közel azonos lesz.

2.2 Bevallási rendszerek közötti váltás

A javaslatokon és véleményeken kívül a NAV kérdéseket is kapott a tervezettel kapcsolatban. Jellemzően visszatérő kérdés volt – többek között – az ügyfél bevallási kötelezettség módjai közötti váltásának esetleges kockázata. Például: ha egy könyvelő bevallási időszakonként az ÁNYK, M2M és a webfelület között vált, akkor annak milyen hatása lehet az egyes bevallási módozatokra.

A NAV nem tervezi, hogy előzetes bejelentéssel járna a bevallási módszer választása. A NAV a teljes eÁFA projektet szolgáltatásként adja át az ügyfeleknek, önmagában az eÁFA rendszer megvalósítása az eÁFA indulásakor nem jelent kötelezettséget. Természetesen egyes választások mögött lehetnek technikai jellegű kötelezettségek (pl. az M2M esetén a standard adó kódok vállalati adó kódokkal történő összekötése).

Az eÁFA rendszer működéséből adódóan többlet szolgáltatások jelennek meg, amennyiben az ügyfél nem az ÁNYK rendszeren keresztül adja be az adóbevallását. Mindezeket a többlet szolgáltatásokat azonnal elveszíti, ha egy eÁFA rendszerben benyújtott bevallást ÁNYK alapú bevallással önellenoőriz. A NAV nem kívánja korlátozni az ügyfelek szabad döntését, ugyanakkor azok, akik nem vagy nem mindig használják az eÁFA rendszert, néhány szolgáltatást nem megfelelő színvonalon vagy esetleg egyáltalán nem fognak elérni. Ez azonban teljes egészében ügyféli döntés.

2.3 Könyvelő programokkal kapcsolatos követelmények

A fentiekén kívül a NAV kapott olyan kérdést, észrevételt is, hogy milyen további kötelezettségekkel szükséges ügyféli vagy könyvelő szoftver fejlesztői oldalon számolni. A könyvelő programok alapvető működésébe az eÁFA M2M rendszer nem avatkozik bele, a szoftver fejlesztője dönti el, hogy a NAV által elérhetővé tett adatokat az ügyviteli folyamatba egyáltalán beépíti-e és ha igen, akkor mikor és hogyan.

Az áfabevallás készítés adózási komplexitástól függően akár nagyon egyedi megoldásokat is jelenthet az ügyféli oldalán. A NAV nem várja el, hogy például az eÁFA M2M XML-t benyújtó program minden esetben könyvelő program legyen. Előfordulhat, hogy az adott vállalkozás erre a célra egy speciális eszközt alkalmaz, melytől elválik az adatlekérdező szoftver. Az ügyféli oldal döntése, hogy az eÁFA különböző operációihoz milyen eszközt alkalmaz. NAV oldalon nem kívánjuk ellenőrizni vagy korlátozni az ügyféli szoftverek számát.

Az esetleges kommunikációs problémák feltárásának és javításának érdekében a NAV a kommunikációban ugyanakkor elvárja a szoftver, valamint a fejlesztője adatainak megküldését. Ezen adatok birtokában, ha az adóhivatal szoftverfejlesztési problémát érzékel, akkor hatékonyabban tudja felvenni a fejlesztővel a kapcsolatot és orvosolni a problémát.

3 ADATSTRUKTÚRÁVAL KAPCSOLATOS JAVASLATOK

3.1 XSD-t érintő javaslatok

Az XSD jelenleg még nem elérhető, a NAV jelen dokumentum publikálásának időpontjában is dolgozik rajta. Az XSD-t éppen ezért nem volt lehetőség véleményezni. Ennek ellenére érkezett több olyan javaslat is, amelyet az XSD készítése során a NAV figyelembe vesz.

Az XSD-re vonatkozóan beérkezett észrevételekből kitűnik, hogy már a tervezetben több olyan fogalmat is használt a NAV, amelyet tovább érdemes magyarázni. Ilyenek közé tartoznak például a TaxPointDate, forrásbizonylat, kiegészítő adatok, tranzakció azonosító stb.

A fentiekhez kapcsolódóan kérdésként merült fel, hogy egy tranzakció újrakönyvelésének milyen hatása van az áfaanalitikára, szükséges-e folyamatosan korrigálni az újrakönyvelést követően az áfabevallást.

A fentiek egyértelműen dokumentációt érintő javaslatok, amelyet a készülő interfész specifikációban vesz figyelembe a NAV.

3.2 Validációs javaslatok

A véleményezés során számos javaslat, észrevétel, kiegészítés érkezett a validációval kapcsolatban. Találkozott az adóhivatal konkrét validációs esettel (pl. Hasonlítsa össze az előző időszakról áthozott összegeket (82c) a már benyújtott bevallás következő időszakra átvihető összegével (86c) és jelezze, ha eltérést talál), de átfogó javaslattal is.

Konkrét validálási javaslatként a következők fogalmazódtak meg:

- Ismételt önellenőrzésre történő figyelemfelhívás.
- Önellenőrzés esetén a 01-03 lapon hasonlítsa össze a b oszlopba írt összegeket az eredeti bevallás 01-03 lapján található eredeti (c oszlop) összegeivel és jelezze az eltéréseket.
- Hasonlítsa össze az előző időszakról áthozott összegeket (82c) a már benyújtott bevallás következő időszakra átvihető összegével (86c) és jelezze, ha eltérést talál.
- Bevallás gyakoriságának ellenőrzése és jelzése, ha mást tud az adóhivatal és más gyakoriságú bevallást nyújtott be az adózó.
- Bankszámlaszám összevetése az adóhivatali törzsadatokban lévő bankszámlaszámokkal.
- Az áfacsoportok esetén felmerült olyan igény, hogy áfacsoport tagra is fel lehessen tölteni egy próba XML-t, azonban ne validálja le a teljes áfacsoportra, vagy a visszaadott warningoknál lehessen látni, hogy az adott warning melyik áfacsoporttagra vonatkozik.

Általános javaslat, hogy ne legyenek olyan error hibák, amelyeket az adózó a bevallási határidőig nem tud javítani, vagy a javításhoz nem a saját adatai szükségesek (pl. partner hibás adatszolgáltatása). Az error kódoknak nem célszerű túlzottan szigorúnak lenniük, kizárólag az egyértelműen hibás és egyébként adóhivatali oldalon nem feldolgozható hibákat tartalmazzák. A javaslatot a NAV elfogadta, és az error esetek leírásánál ehhez az elvhez tartja magát.

A warning típusú hibaüzenetekkel a NAV a hibákra, anomáliákra akár már a bevallás benyújtását megelőzően felhívja a figyelmet. Természetesen itt is érdemes mértéket tartania, mivel a fő cél, hogy a NAV a lényegi és tényleges hibákra hívja fel az ügyfelek figyelmét.

A validációk eredményének visszaadásánál a NAV azt tervezi, hogy az ügyféli választástól függően magyarul, németül vagy angolul egy érthető hibaleírást is vissza fog adni. Ezáltal nem csupán egy kódszám, hanem a hozzá tartozó, ember számára is érthető hibaeset is visszaadásra kerül M2M kapcsolaton keresztül.

3.3 Standard adóköddel kapcsolatos javaslatok

A standard adóköddök a NAV 2022. október 24-én publikálta, és azóta a standard adóköddlista tartalmával kapcsolatban nem kapott javaslatot. Számos kérdés ugyanakkor felmerült a standard adóköddökkel kapcsolatban, amelyek nagyon hasznosak voltak. A készülő interfész specifikációnak szükséges mindezeket megválaszolni.

A NAV a felmerült kérdések kapcsán azt látja, hogy a standard adóköddök magyarázata és kezelése egyaránt fontos. Az adózói oldalon szükséges a kapcsolatot kialakítani a vállalkozási és a standard adóköddök között, amelyhez a támpontokat az interfész specifikációban érdemes rögzíteni. Ehhez érkezett olyan javaslat, hogy a standard adóköddök és a jelenlegi adóbevallási mezők összerendelését is publikálja az adóhivatal.

A standard adóköddökkel kapcsolatban problémaként jelezték az ügyfelek, hogy ha változik a törvényi szabályozás, vagy a HÉA-irányelv, akkor ennek következtében változhatnak a standard adóköddök is. Fontos lenne megfelelő átmeneti időt biztosítani a vállalkozások számára, hogy a standard adóködd változást le tudják képezni a saját rendszerükben. Ilyen esetekben az adóhivatal a standard adóköddök gyors változtatását tudja csak garantálni megfelelő hatályba lépési időponttal.

A standard adóköddök képzésével kapcsolatos alapelv, hogy minden bevallási időszakban kizárólag egy darab standard adóködd lista létezhet és nem lehetséges olyan eset, hogy egy időszakon belül akár több is megjelenjen. A változások felmenő rendszerben következnek be, tehát a már beadott bevallásokra nincs hatással. Amennyiben egy önellenőrzést nyújtana be a vállalkozás, akkor az önellenőrzéshez használt adóködd érvényességi időszaka az önellenőrzéssel érintett bevallás időszaka lesz.

4 FEJLESZTŐI TÁMOGATÁS

A beérkezett javaslatok alapján egyértelmű igény jelentkezett az éles rendszer megnyitását megelőzően a tesztrendszer megnyitására. A tesztrendszerhez az adatokat a NAV oldaláról biztosítani szükséges, melynek technikáján az adóhivatal dolgozik. Jelen dokumentum készítésekor még nem született egyértelmű döntés arról, hogy milyen típusú adatokhoz milyen szolgáltatás lesz elérhető a tesztrendszerben.

A fejlesztői támogatás része továbbá a NAV GitHub aktivitása is. Az eÁFA M2M rendszerrel kapcsolatos első dokumentumokat a NAV ezen a platformon fogja az éles rendszer indulásáig közzétenni, melyeket a GitHub-on keresztül lehet véleményezni, illetve ott lehet a rendszerrel kapcsolatos kérdéseket felvetni.